

Czwarte, zasadniczo zmienione i zaktualizowane wydanie popularnego podręcznika akademickiego, omawiającego jednostki geologiczne Polski pod kątem stratygrafii, sedimentologii, petrografii oraz tektoniki. Jednostki geologiczne prezentowane są w nim w kolejności od najstarszych (platforma wschodnioeuropejska) do najmłodszych (Karpaty, baseny paleo- i neogeńskie środkowej Polski). Każdy z rozdziałów książki składa się z dwóch części. W pierwszej podany jest rys historyczny badań danej jednostki oraz zmian poglądów na jej budowę, związanych z rozwojem nauk geologicznych i towarzyszącym mu postępem technicznym, dającym nowe możliwości badawcze. Druga część każdego rozdziału jest prezentacją aktualnego stanu wiedzy na temat omawianej jednostki, zgodnej z najnowszymi ustaleniami i powołaniami na bieżącą literaturę. Na końcu książki zamieszczono obszerną bibliografię. Cennym uzupełnieniem tego podręcznika są liczne ilustracje (mapy, przekroje, wykresy), stanowiące integralną część poszczególnych rozdziałów, a także dodane do książki dwie składane mapy geologiczne Polski oraz tabela stratygraficzna umożliwiająca łatwe umiejscowienie w czasie formacji skalnych, z których są utworzone opisywane jednostki geologiczne. Podręcznik adresowany jest do studentów wszystkich szkół wyższych, na których wykładana jest geologia i nauki pokrewne.

Spis treści

Wstęp	7
1. Główne jednostki geologiczne Polski i Europy	9
2. Strefa Teisseyre’a–Tornquista i strefa TESZ	19
2.1. Wpływ uskoków strefy T–T na rozwój sedimentacji	21
2.2. Wyniki badań głębokich stref skorupy ziemskiej	23
2.3. Strefa szwu transeuropejskiego – TESZ	25
3. Prekambryjska platforma w północno-wschodniej Polsce	30
3.1. Budowa krystaliniku	32
3.2. Jednostki paleozoiczne pokrywy osadowej	37
3.2.1. Wyniesienie mazurskie	37
3.2.2. Obniżenie nadbałtyckie	39
3.2.3. Obniżenie podlaskie	49
3.2.4. Struktura zrębowa podlasko-lubelska	55
4. Blok dolnośląski	58
4.1. Główne rysy budowy i najważniejsze etapy rozwoju bloku dolnośląskiego	60
4.2. Jednostki geologiczne bloku dolnośląskiego	63
4.3. Sudety Zachodnie	64
4.3.1. Krystalinik karkonosko-izerski	64
4.3.2. Metamorfi k kaczawski i depresja Świebodzie	69
4.3.3. Niecka północnosudecka	74
4.4. Sudety Środkowe	77
4.4.1. Kra sowiogórska i jej otoczenie	77
4.4.2. Kopuła orlicko-śnieżnicka	81
4.4.3. Intruzje granitoidowe Kudowy i kłodzko-złotostocka	85
4.4.4. Metamorfi k kłodzki	86
4.4.5. Struktura bardzka	88
4.4.6. Depresja śródsudecka i Góry Stołowe	91
4.5. Jednostki kenozoiczne bloku dolnośląskiego	94
5. Blok górnośląski wraz ze strukturą śląsko-morawską	100
5.1. Struktura śląsko-morawska	102

5.1.1. Metamorfi k wschodniosudecki	103
5.1.2. Pasma fałdowe morawsko-śląskie	107
6 <i>Spis treści</i>	
5.2. Niecka górnośląska	108
6. Blok małopolski – struktury paleozoiczne wyżyn środkowopolskich	118
6.1. Strefa Myszków–Zawiercie	120
6.2. Strefa miechowsko-rzeszowska	125
6.3. Strefa kielecka	132
7. Blok łysogórsko-kraśnicki	147
7.1. Strefa łysogórska	147
7.2. Strefa radomsko-kraśnicka	156
7.3. Niecka nadbużańska	161
8. Struktura Koszalin–Chojnice	169
9. Blok południow Wielkopolski	178
10. Jednostki mezozoiczne północnej i środkowej Polski	181
10.1. Ogólna charakterystyka jednostek mezozoicznych	181
10.1.1. Sedymentacja i subsydencja w basenie środkowopolskim	186
10.1.2. Tektonika	190
10.2. Pokrywa permsko-mezozoiczna północno-wschodniej Polski	194
10.3. Niecka brzeźna	197
10.3.1. Segment kościerzyński	198
10.3.2. Segment warszawski	200
10.3.3. Segment lubelski	200
10.4. Wał środkowopolski	203
10.4.1. Segment pomorski	205
10.4.2. Segment kujawski	207
10.4.3. Segment kutnowski	208
10.4.4. Mezozoiczne obrzeżenie Gór Świętokrzyskich	210
10.5. Niecki szczecińska, mogileńsko-łódzka i miechowska	215
10.5.1. Niecka szczecińska	215
10.5.2. Niecka mogileńsko-łódzka	219
10.6. Monokliny przedsudecka i krakowsko-częstochowska	225
11. Jednostki paleogenu i neogenu w środkowej Polsce	235
12. Karpaty i zapadlisko przedkarpackie	242
12.1. Karpaty wewnętrzne	245
12.1.1. Tatry	245
12.1.2. Pieniński pas skałkowy	260
12.1.3. Niecka podhalańska	273
12.2. Karpaty zewnętrzne – fliszowe	277
12.2.1. Basen Karpat zewnętrznych	278
12.2.2. Ewolucja tektoniczna Karpat zewnętrznych	287
12.2.3. Podział regionalny Karpat zewnętrznych	290
12.2.4. Charakterystyka regionów	292
12.3. Zapadlisko przedkarpackie	304
12.3.1. Podział basenu sedymentacyjnego	305
12.3.2. Rozwój sedymentacji mioceńskiej	308
Bibliografia	313
Tabela stratygraficzna	340